

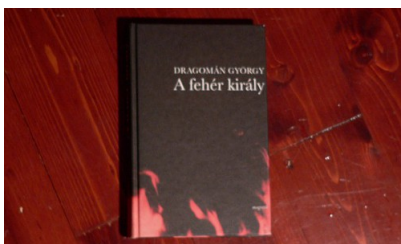

Aki a nyolcvanas években volt gyerek, néhány mondat után rákattan A fehér királyra. Jómagam akkor voltam, s mivel elég jó a memóriám, sokszor azon kaptam magam, hogy olvasás közben elkalandozok, mert velem is történtek ilyesmik.

Jó, az én apámat nem vitték el „koncsentrára” a „Kánálhoz”, de a mezei focizásból, a környezetünkben élő felnőttekkel való apróbb vagy nagyobb konfliktusokból, a sorban állásból, a fekete-fehér tévéadásokból és a mindent átítató ideológiákból és egyéb sajátosságokból nekünk is kijutott bőven.

A vasárnap délelőtti osztag-összejövetelekből, a bandaháborúkból, a csernobili katasztrófa utáni napok hangulatából, az aszfalton való focizásból, **a párttitkár elvtárs látványából eleget hoztunk magunkkal útravalóul az életbe**. Most is itt van az agyamban.

A fehér király egy sajátos történetfüzér a nyolcvanas évekből: az 1988-ban gyerekfejjel Magyarországra települt Dragomán György egészen biztosan gyerekkora élményeiből táplálkozott, amikor megírta ezt a sodró erejű könyvet.

A sztorik egyébként külön-külön is megállják a helyüket, talán inkább novellafüzérről van szó, mint regényről, de a kb. tizenkét éves, **Dzsátá** becenévre hallgató kissrác történeteinek végigvonulnak ugyanazok a szereplők - a focizó és verekedő barátok, a nagypapa, az elhurcolt apa, stb. -, és egységes egészzé formálják az írásokat.

Igen, valahogy így érezhetett akkor egy alsó tagozatos kisdíák, lavírozva a diktatúra mindennapjaiban, az emberi gerinctelenség, a félelem, a nincstelenség, a kiszolgáltatottság és sok más egyéb között.

Sajátos hangvételű a szöveg, ezért a rendszerváltás utáni generációnak, vagy a Hegyeshalomtól nyugatra élőknek (pontosan nem tudom, de vagy harminc nyelvre lefordították már A fehér királyt) nehezebb lehet elkapniuk a fonalat.

{youtube}xrB3QYTxB54{/youtube}

Álljon itt néhány gyöngyszem-mondat az *Világvége* című, sorrendben a harmadik írásból:

„... és akkor az ezredes azt mondta, hogy éjszaka baleset történt a Nagyszovjetunió egyik atomerőművében, és a szél idehozta a rádióaktivitást, és igazság szerint nem is volna szabad megtartani a meccset, de nem akarnak pánikot, úgyhogy meg lesz tartva, de ő azt tanácsolja nekünk, kapusoknak, hogy ne vetődjünk, és kerüljük a kapcsolatot a labdával, mert az összeszedi a rádióaktivitást a fűből, és egyáltalán, vigyázzunk magunkra, mert szép, egészséges gyerekek vagyunk, aztán még adott egy-egy ilyen fehér tablettát, azt mondta, hogy azt ott helyben be kell vegyük, csak jó, ne féljünk, és csak miután bevettük, akkor jutott eszembe, hogy egyszer láttam egy filmet a németekről, hogy ilyen fehér tablettákkal mérgezték meg magukat, és lehet, hogy az ezredes elvtárs is meg akar minket mérgezni, mert megbánta, hogy elmondta nekünk ezt a balesetet, és láttam, hogy Janika is erre gondol, de nem haltunk meg, a tablettának meg kesernyés íze volt, de nem mandulaízű volt, mert én tudtam, hogy a mérreg az mandulaízű.”

Hallgass bele

Ha esetleg unsz olvasni, próbálkozz meg a hangoskönyvvel – A fehér királynak ugyanis létezik már rádiószínház-verziója is. Én a könyv elolvasása után hallgattam meg – nem mellékes, hogy két nagyon jó színész, **Scherer Péter** és **Hajduk Károly** olvassák fel, a hangok történetenként változnak.

Jó hangoskönyvet állítólag azokból a művekből lehet alakítani, amelyek egyes szám első személyben szólnak – a Dragomán-könyv márpedig ilyen. Teljesen más az élmény, ha az elolvasás után hallgatod meg, mint az első találkozáskor. Érdemes kipróbálni.

Sok mindent fel lehetne sorolni még kapcsolódó műként, **Salinger** Zabhegyezőjén (Dzsátá monológjai néhol nagyon hasonlítanak Holden Caulfield életérzéseéhez) kívül feltétlenül meg kell említenem *A papa*

szolgálati útra ment
című

Emir Kusturica
-filmet.

Hangban, betűben is fenséges, de ha megfilmesítenék, az elsők között nézném meg *A fehér királyt* .